

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 279/2024-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tdo/36/2019 z 25. júna 2019 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

- Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 9. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na obhajobu.
- Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 15. októbra 2015 Okresnému súdu Malacky návrh na povolenie obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku. Okresný súd uznesením sp. zn. 1Nt/20/2015 z 1. júla 2016 návrh na povolenie obnovy konania odmietol. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť z dôvodu, že mu okresný súd pred rozhodnutím o návrhu na povolenie obnovy konania neustanovil podľa § 38 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku obhajcu.
- Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 2Tos/84/2016 zo 14. septembra 2016 zrušil uznesenie okresného súdu z 1. júla 2016 podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.
- Okresný súd oznámil sťažovateľovi 12. januára 2017, že si môže zvoliť obhajcu. Dňa 20. februára 2017 okresný súd na neverejnom zasadnutí návrh na povolenie obnovy konania opäť odmietol. Dňa 20. februára 2017 okresný súd opatrením ustanovil sťažovateľovi obhajcu. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť z dôvodu, že nemal poskytnutý čas na prípravu obhajoby a na doplnenie dôvodov návrhu na povolenie obnovy konania s pomocou obhajcu. Krajský súd uznesením sp. zn. 2Tos/42/2017 z 1. júla 2017 sťažnosť sťažovateľa zamietol.
- Sťažovateľ doručil najvyššiemu súdu sťažnosť, v ktorej namietal, že okresný súd v konaní sp. zn. 1Nt/20/2015 a krajský súd v konaní sp. zn. 2Tos/42/2017 porušujú jeho právo na obhajobu.

podľa § 38 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku a podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Sťažovateľ uvádza, že najvyšší súd uvedené podanie vyhodnotil ako dovolanie, ktoré uznesením sp. zn. 6Tdo/36/2019 z 25. júna 2019 odmietol bez preskúmania námietok sťažovateľa z dôvodu podania dovolania po lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia.

6. Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd rozhodol o veci, v ktorej nepodal sťažnosť. Podľa sťažovateľa najvyšší súd rozhodol o veci sp. zn. 1Nt/14/2013, hoci on podal sťažnosť týkajúcu sa veci sp. zn. 1Nt/20/2015, o ktorej mal najvyšší súd rozhodovať.

7. Sťažovateľ žiadal okresný súd o ustanovenie obhajcu, aby „*mohol v dvojmesačnej lehote podať sťažnosť prostredníctvom obhajoby, ale doteraz mi to nebolo umožnené.*“.

8. Sťažovateľ žiada ústavný súd o „*navrátenie*“ dvojmesačnej lehoty vo veci porušenia svojho práva na obhajobu.

9. Návrh na povolenie obnovy konania podal z dôvodu, že v roku 2008 nemal v prípravnom konaní advokáta. Sťažovateľ tvrdí, že je nevinný.

10. Ústavný súd si z internetovej stránky najvyššieho súdu zaobstaral (anonymizované) uznesenie sp. zn. 6Tdo/36/2019 z 25. júna 2019, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie dovolateľa podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že dovolanie bolo podané proti trestnému rozkazu okresného súdu sp. zn. 1T/203/2009 z 15. januára 2010, ktorým bol obvinený uznaný vinným z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na vymedzenom skutkovom základe, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov s ustanovením skúšobnej doby v trvaní 3 rokov s probačným dohľadom nad správaním obvineného počas skúšobnej doby. Najvyšší súd tiež uviedol, že dovolanie proti trestnému rozkazu podal obvinený 11. februára 2019 prostredníctvom obhajcu. Obvinený pritom prevzal trestný rozkaz 2. februára 2010, teda lehota na podanie dovolania mu uplynula 12. februára 2013. Odpor proti trestnému rozkazu obvinený nepodal. Najvyšší súd poukázal na to, že v dovolaní dovolateľ tvrdil, že boli porušené jeho práva na obhajobu: „*Uvádzal to aj v návrhu na povolenie obnovy konania sp. zn. 1 Nt 203/2009, ktorá mu bola Okresným súdom Malacky v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3 Tos 108/2014 zamietnutá.*“ Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie bolo podané neoprávnenou osobou, keďže dovolanie proti trestnému rozkazu by mohla podať podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku len ministerka spravodlivosti.

11. Ústavný súd dopytom adresovaným Okresnému súdu Malacky zistil, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 6Tdo/36/2019 z 25. júna 2019 rozhodol o dovolaní sťažovateľa. Uznesenie najvyššieho súdu sťažovateľ prevzal 19. augusta 2019 a jeho obhajkyňa ho prevzala 22. augusta 2019.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom

súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Vychádzajúc z § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde, v konaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) sťažovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom (II. ÚS 238/2019). K ústavnej sťažnosti sťažovateľ nepripojil plnomocenstvo na jeho zastupovanie advokátom tak, ako to vyžaduje § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde, čo predstavuje nesplnenie ďalšej náležitosti vyžadovanej zákonom. Ústavný súd uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu napriek uvedenému nedostatku.

14. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti konštatuje, že táto nespĺňa jednak náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 43 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde ani náležitosti ústavnej sťažnosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ svoju ústavnú sťažnosť neodôvodnil skutkovou a právnou argumentáciou, ktorá by umožňovala posúdiť opodstatnenosť jeho ústavnej sťažnosti. Zákonnou náležitosťou návrhu na začatie konania a ústavnej sťažnosti je odôvodnenie (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), predovšetkým uvedením konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde].

15. Odôvodnenie návrhu je podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom ustanovenou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

16. Ústavná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje žiadne relevantné odôvodnenie – formulované hoci aj laickým a stručným spôsobom, ktoré by vo svojej podstate predstavovalo konkrétnu a špecifickú ústavnoprávnu argumentáciu a ktoré by tak poskytlo taký podklad pre ústavný súd, na základe ktorého by bolo možné porozumieť podstate sťažovateľovej ústavnej sťažnosti.

17. Nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) má podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (pozri napr. IV. ÚS 359/08) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Ústavná sťažnosť sťažovateľa na jednej strane obsahuje chronológiu konania o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy v bližšie nešpecifikovanej trestnej veci sťažovateľa. Následne poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu, ktoré má byť konečným rozhodnutím v predmetnej veci. Z obsahu tohto uznesenia najvyššieho súdu pritom vyplýva, že sa týka dovolania proti trestnému rozkazu okresného súdu, pričom najvyšší súd mal vedomosť aj o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania a o rozhodnutiach súdu prvého stupňa a sťažnostného súdu v tejto veci. Sťažovateľ

predmetný trestný rozkaz v ústavnej sťažnosti nijak neuvádza. Obdobne sťažovateľ namieta, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania bolo porušené jeho právo na obhajobu, keď mu nebol ustanovený obhajca tak, aby tento mohol doplniť návrh na povolenie obnovy konania. Z obsahu uznesenia najvyššieho súdu na druhej strane vyplýva, že dovolateľ podal dovolanie prostredníctvom obhajcu. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil žiadne prílohy. Ústavná sťažnosť je takto odôvodnená nezrozumiteľne a protirečivo, nemožno jednoznačne identifikovať, akej veci sa vlastne týka. Z ústavnej sťažnosti je zrejماً žiadosť sťažovateľa o odpustenie zmeškania lehoty dvoch mesiacov (zrejme na podanie ústavnej sťažnosti).

18. Rozsah nedostatkov ústavnej sťažnosti je taký, že ústavný súd ani nemal priestor na to, aby svojím zásahom odstránil tento nedostatok ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (absencia relevantnej a dostatočne zrozumiteľnej argumentácie – odôvodnenia), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019). Ústavný súd nevyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti aj z dôvodu, že všetky rozhodnutia súdov (vo veci návrhu na povolenie obnovy konania), ktoré sťažovateľ v ústavnej sťažnosti označil, boli vydané viac rokov pred podaním ústavnej sťažnosti. Napokon aj označené uznesenie najvyššieho súdu sťažovateľ prevzal 19. augusta 2019 (jeho obhajkyňa 22. augusta 2019), z čoho je už na prvý pohľad zjavné, že aj vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu uplynula lehota dvoch mesiacov podľa § 124 zákona o ústavnom súde. Zmeškanie tejto kogentnej lehoty nemožno odpustiť, preto bolo bez právneho významu rozhodovať aj o žiadosti sťažovateľa o odpustenie jej zmeškania.

19. Pretože ústavná sťažnosť neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to predovšetkým relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

20. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu